

Dokument nr. 8:124

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentantene Vidar Kleppe og Jørn L. Stang om at minstesatsen for alderspensjonister og mottakere av uførepensjon fra folketrygden, gjeldende fra 1. mai 2001, skal minimum være lønnstrinn 1 (150 305 kroner pr. 1. mai 2000) i statens lønnsregulativ, med årlig indeksregulering

Til Stortinget

Bakgrunn

Folketrygdens formål er blant annet å gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter ved uførhet og alderdom.

Folketrygden skal bidra til utjevning av inntekt og levekår over den enkeltes livsløp og mellom grupper av personer.

Folketrygden skal bidra til hjelp til selvhjelp med sikte på at den enkelte skal kunne forsørge seg selv og klare seg selv best mulig til daglig.

Minstepensjon

Minstepensjonen er sammensatt av en grunnpensjon og et særtillegg. Den som har tjent opp tilleggspensjon som er høyere enn særtillegget, får ikke særtillegg. Hvis tilleggspensjonen er mindre enn særtillegget, får en særtillegg som svarer til differansen mellom særtillegget og tilleggspensjonen.

Størrelsen på minstepensjonen er uavhengig av pensjonsgivende inntekt og pensjonspoeng. For å få full minstepensjon må en ha 40 års trygdetid. Det vil som regel si at en må ha bodd her i landet i minst 40 år mellom fylte 16 og det kalenderåret man fyller 66 år. Dersom trygdetiden er kortere, blir minstepensjonen redusert tilsvarende.

Full grunnpensjon

Full grunnpensjon for en som er enslig, svarer til 100 pst. av grunnbeløpet (G). Full grunnpensjon for ektepar/registrerte partnere/samboerpar som begge er pensjonister, svarer til 75 pst. av grunnbeløpet (G) for hver. Full grunnpensjon svarer også til 75 pst. av grunnbeløpet (G) når pensjonistens ektefelle, registrerte partner eller samboer har en årlig inntekt over 2 G.

Fullt særtillegg

Fullt særtillegg for en som er enslig eller gift med en som ikke er pensjonist, svarer til 79,33 pst. av grunnbeløpet (G). Dersom pensjonisten forsørger ektefelle som er minst 60 år gammel, får pensjonisten dobbelt særtillegg, altså 158,66 pst. av grunnbeløpet (G).

Fullt særtillegg for ektepar som begge er minstepensjonister, er det samme som for enslige, altså 79,33 pst. av grunnbeløpet (G) for hver.

Dersom den ene ektefellen/partneren/samboeren har en tilleggspensjon som er høyere enn særtillegget etter ordinær sats (79,33 pst. av grunnbeløpet), skal særtillegget til den andre gis etter redusert sats, dvs. med 74,00 pst. av grunnbeløpet.

Full årlig minstepensjon fra 1. mai 2000

For enslig:.....	100 + 70,33 pst. av G =	kr 88 033
For gift/partner/samboer:	75 + 79,33 pst. av G =	kr 75 761

Kvinner sakker akterut i pensjonsutbetalinger

Forslagsstillerne konstaterer at alderspensjonen for menn er siden 1965 økt med over dobbelt så mye som for kvinner. Enslige minstepensjonister kommer aller dårligst ut. Det viser tall fra Rikstrygdeverket. I 1965 fikk både mannlige og kvinnelige alderspensjonister utbetalt 21 pst. av gjennomsnittlig lønn pr. års-

verk. Siden den gang har pst.delen økt for begge grupper. Men i fjor var mennenes alderspensjon på 44 pst. av gjennomsnittlig lønn, mens kvinnene bare hadde økt til 32 pst..

Enslige minstepensjonister har til sammenligning bare hatt en økning på åtte pst.poeng, fra 22 pst. av gjennomsnittlig lønn pr. årsverk i 1965 til 30 pst. i

fjor. For ektepar med minstepensjon er økningen på 19 pst.poeng, fra 33 til 52 pst. 80 pst. av alle minstepensjonister er kvinner.

Forslagsstillerne mener at kvinnes sene inntog i arbeidslivet og mye kvinnelig deltidsarbeid er den største grunnen til pensjonsforskjellene.

Forslagsstillerne mener videre at den nåværende minstepensjon er så lav at den enkelte pensjonsmottaker kan ha problemer med å få pensjonsytelsene til å strekke til.

Forslag

På bakgrunn av dette fremmes følgende

f o r s l a g :

Minstesatsen for alderspensjonister og mottakere av uførepensjon fra folketrygden, gjeldende fra 1. mai 2001, skal minimum være lønnstrinn 1 (150 305 kroner pr. 1. mai 2000) i statens lønnsregulativ, med årlig indeksregulering.

17. mai 2001